

УДК 635.21:631.526.3.001.45(477.41)

ФЕДОРУК Ю.В., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ БУЛЬБ КАРТОПЛІ ЗАЛЕЖНО ВІД ДОЗ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ В УМОВАХ ДОСЛІДНОГО ПОЛЯ ННДЦ БНАУ

Картопля – дуже важливий, незамінний та популярний продукт харчування. Її з повагою називають «другим хлібом». Вважають, що за універсальністю використання з картоплею не може зрівнятися жодна сільськогосподарська культура.

Вирощування високих і сталих врожаїв картоплі можливе лише при впровадженні нових сортів інтенсивного типу на основі збалансованого органічного живлення, своєчасного проведення сортооновлення і сортозаміни та запровадження інтенсивних технологій.

Саме тому метою наших досліджень є встановлення особливостей формування продуктивності перспективних сортів картоплі залежно від якості садивного матеріалу та погодних умов років досліджень. Урожайність сортів картоплі суттєво залежить від категорії садивного матеріалу, погодних умов вегетації та тривалості вегетаційного періоду. Приріст урожайності за використання базового садивного матеріалу значно вищий у більш пізніх сортів ніж у ранніх.

За висаджування базового садивного матеріалу середньопізнього сорту Червона рута формувалась, в середньому за три роки, урожайність на рівні 35,5 т/га; сертифікованого I – го року – 29,8 та сертифікованого II – го року – 27,3 т/га. За використання сертифікованого садивного матеріалу урожайність відповідно знижувалась на 5,7 та 8,2 т/га порівняно з базовим садивним матеріалом.

Найвищий рівень урожайності серед сортів формувала Слов'янка – 37,2 т/га за вирощування базового садивного матеріалу, 31,2 – сертифікованого I – го року; 27,3 – сертифікованого II – го року. За використання сертифікованого садивного матеріалу урожайність відповідно знижувалась на 6,0 та 9,9 т/га порівняно з елітним садивним матеріалом.

Середньоранній сорт Фантазія формував стабільно низьку урожайність – 24,2 т/га за вирощування базового садивного матеріалу, 18,4 – сертифікованого I–го року; 18,0 – сертифікованого II–го року. За використання сертифікованого садивного матеріалу урожайність відповідно знижувалась на 5,8 та 6,2 т/га порівняно з базовим садивним матеріалом.

Аналіз отриманих показників рентабельності засвідчує, що найбільш економічно вигідним є вирощування картоплі із використанням базового садивного матеріалу. Показники рентабельності при цьому варіювали від 121 % (сорт Фантазія) до 224 % (сорт Слов'янка). Тоді, як використання сертифікованого дозволило отримати рентабельність від 11 до 63 %.

Аналізуючи результати розрахунків економічної ефективності за три роки дослідів, можна зробити такий висновок, що реалізаційна ціна за 1 т врожаю бульб є достатньою, щоб окупити затрати на виробництво даної продукції по всіх варіантах дослідів.